

ILVOn ja BD-viestijöiden kokous

17.9.2024

Agenda:

- Kokouksen avaus ja taustoitus/**Laura Kotila YM**
- Kansalaispulssin tulokset/**Maarit Lassander VNK**
- Keskustelu barometrien toteuttamisesta
- Ajankohtaiskierros ja muut asiat (ILVOn ja BD-ohryn jäsenet)

Paikalla:

Sanna Nuutila, Business Finland

Aino Laine, Syke

Laura Kotila, YM

Netta Palokallio, YM

Laura Ticklen, Ilmastopaneeli

Kaisa Rynänen, Ilmatieteen laitos

Joona Lehtomäki, YM

Eija Pouta, Luke

Jääskeläinen Susanna, VNK

Seppinen Marjaana, Kuntaliitto

Ulla Ramstadius, Luke

Maisa Aho, VNK (Kettutiimi)

Maarit Lassander, VNK (Kettutiimi)

Lintumaa Terhi LVM

Niikkonen Kristiina VNK

Sanna Autere, Luontopaneeli

Nina Myllykoski, Varsinaissuomen ELY

Pekka Rautio, Suomen Akatemia

Rosqvist Päivi, Metsähallituksen luontopalvelut

Tuija Seppälä, Syke

Mauri Vieru, TEM

Sarita Laine, YM

Eeva-Kaisa Kivistö, VM

Erika Keppola, MMM

Magnus Cederlöf YM

Miia Berger, YM

Kirsi-Maria Lonkila, YM

Kosti Keistinen OKM

Salla Kässi, Demos Helsinki

Antti Koistinen, Sitra

Susanna Luukinen, Kuntaliitto

Anna-Kaisa Hakkarainen, ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

PJ Laura Kotila avaa kokouksen klo 9.00.

Aloitetaan pöytäkirjan tarkastuksella, hyväksytään edellinen pöytäkirja.

Laura esittelee barometrien uudistuksen → ehdotetaan että barometrit tehdään rinnakkain, mutta edelleen erillään. Niitä kehitetään sopusoinnussa toisiaan vastaaviksi kokonaisuuksiksi.

Käydään läpi aikataulua ja kilpailuttamista.

Käydään läpi rahoitusta – kuka pääsee mukaan tällä kierroksella?

2. Maarit Lassander: Kettutiimiltä kansalaispulssin tulokset

Maarit Lassander VNK:sta kertoo Kettu-tiimin toteuttaman Kansalaispulssi-kyselyn tuloksista

-Kesä-elokuussa kansalaispulssi laajempi kysely: tavoitteena lokakuun aikana yhdistää esiselvitykset, sense maker ja kansalaispulssi, saada paketti joka voisi auttaa kysymysten muotoilussa.

Kansalaispulssin tuloksia - ihmisten tuntemuksia kestävän kehityksen toteutumisesta sekä luontopolitiikan teosta

-vastaajat uskovat voivansa vain vähän vaikuttaa luontokatoon ja ilmastonmuutokseen, toisaalta koetaan että vaikuttaminen on tärkeää

-millä tavoin uskot voivasi vaikuttaa: äänestämällä, kulutuspäätökset, kansalaisaloitteet ja adressit, vaihtamalla näkemyksiä ystävien kanssa

→ erityisesti nuoret naiset kokevat voivansa vaikuttaa kierrättämällä

→ miesten keskuudessa korostuu energiankulutuksen merkitys

-kokemus ilmasto- ja luontopolitiikan tärkeydestä korreloi mahdollisuuteen vaikuttaa

-verrattuna muihin, ihmiset kokevat tekevänsä enemmän kuin muut, oma toiminta nähdään ”hyvänä”

-miten paljon voit vaikuttaa? Miehet kokevat voivansa vaikuttaa vähemmän kuin naiset, nuoret kokevat voivansa vaikuttaa vähemmän kuin vanhemmat

-vastaajat uskovat, että eniten luontokatoon ja ilmastonmuutokseen voivat vaikuttaa suuret yhtiöt ja Suomen valtio → vähiten taas kunnat ja yksityiset ihmiset

-vastaajat uskovat voivansa itse vaikuttaa esim. kierrättämällä ja energian kulutusta vähentämällä

→ ei luonnon monimuotoisuutta edistämällä

2.1. Keskustelua

-Sanna Autere: vaihtoehtojen lista – pistää silmään ettei vastausvaihtoehtona ole mitään päätöksentekijöiden kohdistuvaa vaikuttamista

→ vastausvaihtoehdot ovat hyvin erilaisia, kierrättäminen hyvin konkreettista, luonnon monimuotoisuuden edistäminen hyvin abstraktia

-Aino Laine: Kuntien roolista (terveiset CANEMURE-hankkeesta) → ilmapiiri ilmastoviestinnälle haastava, kuntien roolia ei tunnisteta ilmastonmuutoksen hillitsemisessä, polarisaatio, toisaalta talous ja palvelut kiinnostavat, lähiluonto ja siihen liittyvä toiminta kiinnostaa ja aktivoi, resilienssi ja siihen varautuminen kiinnostaa

-Joona Lehtomäki: KLMS:n valmistelussa painittu → ilmastonmuutoksen ja luontokadon pysäyttäminen: tarvitsee tehdä samaan aikaan, toisaalta ne ovat eri tyyppiset asiat → kun kysytään kansalaisten mielipiteitä, viekö ilmastonmuutoksen torjunta pääosan ihmisten ajatuksista, jääkö luontokato varjoon → tavat, joilla ihmiset uskovansa vaikuttaa liittyvät ilmastonmuutokseen enemmän kuin luontokatoon → KLMS-valmistelussa järjestettiin kansalaisraati: randomisti valitut suomalaiset pääsivät ääneen; korostui lähiluonto, sen tilaa parantavat toimet → luonto lähellä, ilmastonmuutos globaali → vaikuttavimmat toimenpiteet ovat kollektiivisia - yritykset suuressa roolissa

3. Keskustelua uusista barokysymyksistä – mitä teemoja tulisi olla mukana

-**Kuluttaminen:** linkittyy vahvasti ilmastoon ja luontoon. Ihmiset kokevat, että kierrättäminen tehokas keino, tosiasiallinen vaikutus pieni. Miten kuluttamiseen tartuttaisiin barometrissä? Tuleeko kuluttamisen rooli purkaa – puututaan ihmisten valintojen mahdollisuuteen?

-Barometristä toivotaan myös **vastaajien ajattelua kehittävää ja tietoa lisäävää**.

--> toisaalta: viestinnälliset tavoitteet surveyn sisällä voivat olla riski kyselyyn annettujen vastausten laadun näkökulmasta esim. erilaisten primaus vaikutusten takia.

-Demos Helsingissä tutkimusta **kohtuudesta**: miten ihmiset ajattelevat tai odottavat kohtuudesta - esimerkiksi reilun vihreän siirtymän kohdalla. Miten kohtuus käsitteellistetään?

-**Saavutetuista eduista luopuminen:** oletko valmis luopumaan x määrästä tulojasi? Mistä vastaaja valmis luopumaan omassa elintasossaan?

-**Omistaminen:** oletko valmis sijoittamaan luontokatoa vastaan? Mihin olet valmis sijoittamaan omaisuutesi? Vaikuttaako luontokadon pysäyttäminen ja ilmastonmuutoksen torjuminen sijoituspäätöksiisi?

-**Ympäristötoimien (taloudelliset) hyödyt ja kulut:** miten hyvin kansalaiset ymmärtävät? Onko talouden etu, että tehdään luonto- ja ilmastotoimia?

-**Tiedon uskottavuus ja luotettavuus:** Onko tutkittu tieto uskottavaa? Entä esim. somevaikuttajien tuottama/kuratoima? Mihin tietoon ja kenen välittämään tietoon uskotaan?

-**Vertailtavuus** säilytettävä, **patteristo pidettävä kohtuullisena**.

-**Kysymys perusoikeuksista:** oikeus omaan maahan versus ympäristöoikeus. Päädytäänkö toimenpiteisiin, jotka rajaavat yksityisen metsänomistajan oikeutta omaan maahansa? Kuinka paljon yhteiskunta kompensoi, kuinka paljon metsänomistajat joutuvat maksamaan?

-**Oikeudenmukaisuus:** kenen tulisi maksaa toimet? Miten kulut jakautuisivat oikeudenmukaisesti?

-**Ennallistamisen taloushyödyt:** yritysten täytyy uskaltaa investoida. Voisiko olla globaalia vertailua – miten toimet Suomessa vertautuvat toimiin sademetsissä?

-Priodiversity LIFE:n tarpeisiin: miten maakunnalliset LUMO-ohjelmat ovat lisänneet näissä maakunnissa asuvien ihmisten ymmärrystä verrattuna muissa maakunnissa asuviin? Miten työt vaikuttavat lähellä konkreettisia ennallistamistoimia olevien ihmisten näkemykseen?

→ komissiolle luvattu, että Prioskassa luontobarometria käytetään toimien vaikuttavuuden mittarina

-**Kuntavaalit:** tärkeää muistaa maakunnat ja paikallisuus tällä kierroksella. Samalla voitaisiin lisätä tietoisuutta keskeisimmistä toimista, johon kunnat voivat vaikuttaa. Esille nousee kaupunkien luontofoorumi ja pohinä siellä kuntien kunnianhimoisista luontotoimista – heijastuuko kuitenkin ihmisten käsitykseen oman kuntansa vaikuttamisen mahdollisuuksista?

-**Lähiluonnon merkitys:** ihminen ei välttämättä mieti ilmastoa ja luontoa, mutta miettii omaa terveyttään ja lompakkoaan.

-**Yrityspuolen rooli:** miten yritykset voisivat ottaa suurempaa roolia? Pitäisikö tätä kysyä barossa vastaajilta?

-**Otanta:** muistellaan, että 1000 plus. Koska otannat pieniä, paikalliset nyanssit jäävät piiloon eikä ole

mahdollista tuottaa alueellista tietoa.

-**Viestintä:** ainakin yksi kysymys joka liittyy viestintään tai tutkimustiedon hyödyntämiseen.

-**Kotitalouden ympäristön kartoittaminen:** miten perhe voi vaikuttaa omassa elämässään?

Metsänomistaminen, tontin hoito, kuluttaminen, sijoittaminen.

-Kysytään, onko **tutkimuspartneria**, jonka kanssa tehdä ryhmittelyjä?

-**Taustakäsitteiden kirkastaminen:** onko kyse asenteista, uskottavuudesta, hyväksyttävyydestä → miten näitä kaikkia mitataan

-**Baron koostumuksesta:** yleinen patteristo + kuntavaaleihin liittyvä, vastavasta parin vuoden päästä yleinen + eduskuntavaalit

-**Huoli kysymysten ylioptimistisuudesta:** tarjoavatko kyselyt ylioptimistista kuvaa esim. kansalaisten asenteista kyselyissä käytettyjen kysymysmuotoilujen vuoksi?

-Kysytään, voiko tuloksia hyödyntää eri hankkeissa → tuloksia saavat hyödyntää kaikki halukkaat

3.1. Rahoitus

-kilpailutetaan yhtä aikaa, synergiaetuja

-arviolta 1000-1500 euroa per organisaatio

-osallistujien intressit mukaan kysymyksenasettelussa

-onko joku tietty teema, joka täytyy olla mukana jotta organisaatio voi osallistua?

-voi osallistua vain luonto- tai ilmastobarometriin

-osallistuminen tärkeää, vaikka ei olisi tarjota rahaa! mukana voi olla myös omalla työpanoksella

-Päätetään, että baroja työstetään erillään, mutta julkaistaan yhdessä

-Ensi viikon loppuun mennessä tieto osallistumisesta. Voi lähteä mukaan muutamilla satasilla, ei tarvitse välttämättä päästä tuhanteen tai 1500 saakka

4. Ajankohtaiset kuulumiset, tulevat julkaisut ja tapahtumat

Ilmatieteen laitos:

-8.11. perinteinen Tietoisku ja ilmastomuutoksesta

→ keskustellaan puolentoista asteen saavuttamisesta

Syke:

-Ilmastopuolelta CANEMURE-hanke päättyvässä → kuntien päästötiedotteita tulossa

-ACE-hanke

-25.9. [Hiilikädenjälki-seminaari - Ympäristöministeriö](#)

-5.11. Mimmi Mikkonen väittelee suojelualueista → Tiedekulmassa tilaisuus

-7.11. Syken oma tutkimusseminaari

Liikenne- ja viestintäministeriö

-julkaistaan syksyn aikana kaikkien eri liikennemuotojen jakeluinfra?

Luontopaneeli:

-pöydällä ympäristökansalaisuus – miten kansalaisten rooli tunnistettu luontotutkimuksessa?

- IPBES: kaksi kv-raporttia tulossa, Luontopaneeli työstämässä Suomen oloihin sopeutumista
- tavoite saada ulos joulunalusviikolla

Luke:

- [Ilmastovaikutusdatasetti – kattava aineisto ravintola-aterioiden ilmastovaikutusten arviointiin \(lyyti.fi\)](#)
- [Kuntien ilmastokonferenssi \(fcg.fi\)](#) (Tämä ei ehkä ole Luken tapahtuma)
- Lukelta tulossa Luonnon terveyshyödyt ja niiden talousvaikutukset -raportti
- [Turvepeltojen tulevaisuus -tapahtuma 30.10.](#)
- [Miten EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteita voidaan edistää toteuttamalla maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpiteitä? 28.11.](#)

Suomen akatemia:

- Tutkitun tiedon merkitys ja vaikuttavuus → Suomen Akatemia mielellään mukana pohtimassa, ilolla kuulevat kuinka paljon STM-hankkeet mukana

Metsähallituksen luontopalvelut

- ajankohtaisena raakut → kiinnostus herää, kun joko tosi karsea tuho tai hellyyttävä kuutti → miten saadaan tähän yhdistettyä iso kuva?
- ennallistamisen viestintäsuunnitelma valmistumassa
- Toivottiin Metsähallituksen viestinnän raakku-purkua, kun Luontopalveluissa ollaan ehditty asiaa perata

PJ Laura Kotila päättää kokouksen klo 10:58.

